

Rolnummer 5101
Arrest nr. 9/2012 van 25 januari 2012

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 53 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 16 juli 2010 houdende aanpassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 en van het decreet van 10 maart 2006 houdende decretale aanpassingen inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid, ingesteld door de nv « André Celis » en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 9 februari 2011 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 10 februari 2011, is beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 53 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 16 juli 2010 houdende aanpassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 en van het decreet van 10 maart 2006 houdende decretale aanpassingen inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 9 augustus 2010) door de nv « André Celis », met maatschappelijke zetel te 3210 Lubbeek, Staatsbaan 119, de nv « Asoil », met maatschappelijke zetel te 3210 Lubbeek, Kraaiwinkelstraat 3, en de bvba « Celis-Transcomat », met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Halfmaartstraat 9.

De Vlaamse Regering heeft een memorie ingediend, de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de Vlaamse Regering heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 13 december 2011 :

- zijn verschenen :

. Mr. T. Ryckalts, tevens *loco* Mr. C. Gysen, advocaten bij de balie te Mechelen, voor de verzoekende partijen;

. Mr. B. Martel *loco* Mr. P. Van Orshoven, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers A. Alen en F. Daoût verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1.1. De Vlaamse Regering betwist allereerst de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging, omdat de verzoekende partijen, die rechtspersonen zijn, hebben nagelaten het bewijs van de beslissing om het beroep in te stellen en een kopie van de bekendmaking van hun statuten in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* voor te leggen.

A.1.2. De verzoekende partijen antwoorden dat zij het bewijs van de beslissing om in rechte op te treden aan het Hof hebben overgezonden. Zij voegen bij hun memorie van antwoord een kopie van de bekendmaking van hun statuten in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad*.

A.2.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het beroep tot vernietiging gedeeltelijk onontvankelijk is bij gebrek aan belang. Volgens de Vlaamse Regering is het belang van de verzoekende partijen beperkt tot de vernietiging van artikel 7.4.2/1, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna : VCRO), in zoverre die bepaling de Vlaamse Regering machtigt om het door de Raad van State vernietigde bijzonder plan van aanleg « W06-Kolonel Begaultlaan deel 2 » ongewijzigd vast te stellen.

A.2.2. De verzoekende partijen antwoorden dat ten gevolge van artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO het onwettige gewestplanvoorschrift met terugwerkende kracht geldig wordt verklaard, waardoor het bijzonder plan van aanleg « W06-Kolonel Begaultlaan deel 2 », dat betrekking heeft op de percelen van de verzoekende partijen en op de daarop uitgeoefende handelsactiviteiten, kan worden goedgekeurd zonder dat de onwettigheid van het gewestplan nog kan worden aangevochten. Zij zetten uiteen dat ten gevolge hiervan zij met een plan zullen worden geconfronteerd dat hun verdere activiteiten op de desbetreffende percelen belemmert. Zij besluiten dat zij ook ten aanzien van artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO over het rechtens vereiste belang beschikken.

A.2.3. De Vlaamse Regering antwoordt dat het bestreden artikel 7.4.2/1 van de VCRO geen enkel gewestplan geldig verklaart en dat die bepaling enkel voorziet in de geldigverklaring van een bijzonder plan van aanleg. Die geldigverklaring gebeurt, zo vervolgt de Vlaamse Regering, hetzij met terugwerkende kracht, hetzij voor de toekomst, naargelang het bijzonder plan van aanleg door de Raad van State niet (artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO) of wel (artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO) werd vernietigd. Volgens haar gaan de verzoekende partijen voorbij aan de onderscheiden werkingssfeer van, enerzijds, artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO en, anderzijds, artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO. De Vlaamse Regering besluit dat, aangezien het bijzonder plan van aanleg dat van toepassing was op de percelen van de verzoekende partijen, werd vernietigd door de Raad van State, en aangezien dat bijzonder plan van aanleg alleen voor de toekomst geldig wordt verklaard nadat de Vlaamse Regering, op verzoek van de gemeenteraad, een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van het plan goedkeurt, de verzoekende partijen enkel doen blijken van het rechtens vereiste belang in zoverre zij de vernietiging vorderen van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO en niet in zoverre het beroep tot vernietiging betrekking heeft op artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO.

Ten aanzien van het eerste middel

A.3.1. In het eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, met het redelijkheidsbeginsel, met de bevoegdheidsverdelende regels en met het beginsel van de scheiding der machten.

A.3.2. De verzoekende partijen zetten uiteen dat zij respectievelijk eigenaar en exploitant zijn van een perceel dat bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 1998 middels een aanvullend stedenbouwkundig voorschrift werd bestemd tot gebied voor ruimtelijke ontwikkeling. Zij voegen hieraan toe dat op basis van dat aanvullend stedenbouwkundig voorschrift twee door de tweede verzoekende partij ingediende bouwaanvragen werden verworpen, beslissingen die evenwel bij de arresten nrs. 195.810 en 195.811 van 8 september 2009 van de Raad van State ongedaan zijn gemaakt. Zij wijzen erop dat op 26 februari 2003 de stad Leuven het bijzonder plan van aanleg « W06-Kolonel Begaultlaan deel 2 » heeft aangenomen, maar dat de Raad van State dat besluit bij arrest nr. 195.854 van 9 september 2009 heeft vernietigd op grond van de overweging dat het aanvullend stedenbouwkundig voorschrift van 23 juni 1998 onwettig is en dat het bijzonder plan van aanleg, dat zijn rechtsgrond vond in dat aanvullend stedenbouwkundig voorschrift, aldus elke rechtsgrond mist.

A.3.3. In zoverre de bestreden bepaling voorziet in de geldigverklaring van bijzondere plannen van aanleg die behept zijn met het gebrek dat ze een rechtsgrond vinden in een onwettig stedenbouwkundig voorschrift in een gewestplan, bevat de bestreden bepaling, volgens de verzoekende partijen, een wetgevende validatie die op het vlak van jurisdictionele waarborgen een ongelijke behandeling met zich meebrengt. Volgens hen blijkt uit het advies van de Raad van State bij het voorontwerp van decreet dat tot de bestreden bepaling heeft geleid dat er te dezen geen verantwoording is voor het verschil in behandeling. Zij verwijzen naar het arrest nr. 16/91, waarin het Hof heeft geoordeeld dat een wetgevende validatie strijdig was met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet omdat alle burgers een essentiële, jurisdictionele waarborg wordt ontnomen wanneer de onregelmatigheid van een besluit wordt weggenomen nadat de Raad van State die onregelmatigheid heeft vastgesteld, en omdat de

Raad van State wordt verhinderd zich uit te spreken over de eventuele onregelmatigheid van het besluit. Zij voeren aan dat het te dezen om een identieke situatie gaat omdat de bestreden bepaling een onregelmatig besluit, nadat de Raad van State de onregelmatigheid heeft vastgesteld, weer van toepassing verklaart, zonder dat de Raad van State zich nog over de onregelmatigheid kan uitspreken.

A.3.4. Nog volgens de verzoekende partijen dient de wetgever die een validatie uitvoert zich te beroepen op uitzonderlijke omstandigheden of op dwingende motieven van algemeen belang, die verband moeten houden met de opvattingen van de wetgever inzake ruimtelijke ordening. Zij wijzen erop dat volgens de Raad van State de door de decreetgever aangehaalde motieven, namelijk dat de decreetgever potentiële gebreken en een waterval van onwettigheden wenst te vermijden, zo algemeen zijn dat ze op heel wat onwettigheden kunnen worden toegepast. De verzoekende partijen zijn dan ook van oordeel dat er geen afdoende motivering voorhanden is die de validatie verantwoordt. Zij wijzen erop dat de bestreden bepaling in een algemene regeling voorziet die op verscheidene situaties kan worden toegepast zonder dat moet worden nagegaan of het om een uitzonderlijke omstandigheid gaat, zodat de overheid op algemene wijze haar fouten kan rechtzetten en het vernietigingsarrest van de Raad van State naast zich neer kan leggen. Nog volgens hen heeft de Raad van State geoordeeld dat een onwettig bevonden gewestplan moet worden opgeheven en dat, in afwachting van een nieuw besluit, vergunningsaanvragen dienen te worden behandeld overeenkomstig artikel 43 van het op 22 oktober 1996 gecoördineerde decreet betreffende de ruimtelijke ordening.

A.3.5. De verzoekende partijen wijzen erop dat de bestreden bepaling de onwettig bevonden plannen met terugwerkende kracht geldig verklaart en dat, volgens de rechtspraak van het Hof, de terugwerkende kracht van een wettelijke norm dient te worden getoetst aan het rechtszekerheidsbeginsel. De verzoekende partijen gingen ervan uit dat de Vlaamse Regering haar eigen reglementering zou eerbiedigen en dat zij de arresten van de Raad van State niet zou miskennen. De bestreden bepaling zou, evenwel, volgens de verzoekende partijen, dat vertrouwen miskennen.

A.3.6. Nog volgens de verzoekende partijen beïnvloedt de bestreden bepaling de bevoegdheid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waardoor het decreet een aangelegenheid regelt die door de Grondwet aan de wet is voorbehouden. Zij wijzen erop dat de Raad van State zich niet meer zal kunnen uitspreken over de onwettigheid van een bijzonder plan van aanleg aangezien de achterliggende onwettigheid, zijnde het stedenbouwkundig voorschrift, niet meer kan worden aangevochten bij de Raad van State. Volgens hen houdt die beperking die aan de Raad van State wordt opgelegd een rechtstreekse beïnvloeding in van de bevoegdheid van de Raad van State. Zij wijzen er ook op dat uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepaling blijkt dat de decreetgever beoogde het bijzonder plan van aanleg « W06-Kolonel Begaultlaan deel 2 », dat door de Raad van State werd vernietigd, in ongewijzigde vorm toe te passen en aldus het vernietigingsarrest van de Raad van State naast zich neer te leggen. Zij besluiten dat de bestreden bepaling als enig of minstens als hoofdzakelijk doel heeft aan de rechtspraak van de Raad van State voorbij te gaan, wat enkel zou kunnen als is voldaan aan de voorwaarden bepaald in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Volgens hen is dat te dezen niet het geval.

A.3.7. Volgens de verzoekende partijen blijkt uit de rechtspraak van het Hof dat wetsbepalingen in geen geval ertoe mogen leiden dat rechterlijke beslissingen die in kracht van gewijsde zijn getreden in het gedrang worden gebracht. Zij wijzen erop dat de bestreden bepaling juist tot doel heeft het vernietigde besluit, zijnde het bijzonder plan van aanleg, ongewijzigd geldig te verklaren, en dit terwijl het nog altijd behept is met het door de Raad van State vastgestelde gebrek. De verzoekende partijen besluiten dat de bestreden bepaling een miskenning inhoudt van de kracht van gewijsde van de arresten van de Raad van State en dat die bepaling bijgevolg het beginsel van de scheiding der machten schendt.

A.4. Volgens de Vlaamse Regering voeren de verzoekende partijen de schending aan van, enerzijds, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met andere referentienormen en, anderzijds, de bevoegdheidverdelende regels, inzonderheid artikel 160 van de Grondwet.

A.5.1.1. Wat de aangevoerde schending van de bevoegdheidverdelende regels betreft, is de Vlaamse Regering van mening dat de decreetgever, door een bepaling aan te nemen die de bevoegdheid van de Raad van State louter beïnvloedt, niet treedt op het aan de federale wetgever voorbehouden domein om de bevoegdheid van de Raad van State te bepalen. Volgens haar impliceert de stelling van de verzoekende partijen dat elke validatie bij decreet of ordonnantie onmogelijk zou zijn. Zij is van mening dat enkel de bevoegdheid van de Raad van State wordt geregeld wanneer blijkt dat de betrokken bepaling als enig of hoofdzakelijk doel zou hebben de bevoegdheid van de Raad van State ongedaan te maken. Dat is, volgens haar, te dezen niet het geval. Zij verwijst naar de parlementaire voorbereiding, waaruit zou blijken dat de decreetgever hoofdzakelijk de rechtszekerheid wenste te herstellen. Zij wijst erop dat de door de Raad van State vastgestelde onwettigheid is gesitueerd in het

gewestplan, zodat de bijzondere plannen van aanleg en de vergunningen die hun grondslag vinden in dat plan eveneens onwettig zouden kunnen worden. Nog volgens de Vlaamse Regering strekt de bestreden bepaling ertoe de ruimtelijke ordening opnieuw mogelijk te maken in alle gevallen waarin toepassing moet worden gemaakt van een bijzonder plan van aanleg dat door een onwettigheid is aangetast, namelijk wanneer het gewestplan waarin het bijzonder plan van aanleg zijn rechtsgrond vindt, onwettig is bevonden.

A.5.1.2. Dat het hoofddoel van de decreetgever niet de beïnvloeding of de uitschakeling van de door de Raad van State geboden rechtsbescherming is, blijkt, volgens de Vlaamse Regering, uit de modaliteiten van de bestreden bepaling : (i) de goedkeuring, door de Vlaamse Regering, van een door de Raad van State vernietigd bijzonder plan van aanleg is enkel mogelijk op voorwaarde dat het plan een gebied betreft dat is beheerst door een gewestplan met een onwettig stedenbouwkundig voorschrift; (ii) de geldigverklaring geldt enkel tot het tijdstip van de inwerkingtreding van een ruimtelijk uitvoeringsplan dat, voor het gebied waarop het betrekking heeft, het bijzonder plan van aanleg vervangt. De Vlaamse Regering wijst er ook op dat de goedkeuring door de Vlaamse Regering of de geldigverklaring door de decreetgever geenszins de toegang tot de Raad van State verhindert, en dat de partijen elke andere onwettigheid van het gewestplan of elke onwettigheid van het bijzonder plan van aanleg kunnen aanvoeren.

A.5.1.3. De Vlaamse Regering beklemtoont dat de bestreden bepaling geen enkele onregelmatige bestuurshandeling geldig verklaart : de administratieve rechtshandelingen die onder het toepassingsgebied van artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO vallen, zijn per hypothese nog niet ongeldig verklaard; de administratieve rechtshandelingen die onder de werkingssfeer vallen van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO worden niet geldig verklaard, nu alleen maar wordt voorzien in een machtiging aan de Vlaamse Regering.

A.5.2. De verzoekende partijen antwoorden dat uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepaling blijkt dat de decreetgever wel degelijk de bedoeling had om de bevoegdheid van de Raad van State te beïnvloeden. Zij verwijzen naar verklaringen waaruit blijkt dat de geldigverklaring van bijzondere plannen van aanleg beoogde te verhinderen dat nog een middel tot nietigverklaring of een exceptie van onwettigheid gegrond zou worden verklaard. Zij verwijten de Vlaamse Regering ook dat de door haar aangehaalde parlementaire voorbereiding betrekking heeft op artikel 52 van het decreet van 16 juli 2010. Het feit dat de geldigverklaring beperkt is tot één wettigheidsgebrek verhindert volgens hen niet dat de bestreden bepaling uitsluitend tot doel heeft de vaststelling van de onwettigheid door de Raad van State te vermijden. Vermits de validatie als enig of hoofdzakelijk doel heeft de bevoegdheid van de Raad van State ongedaan te maken, kan de decreetgever, volgens de verzoekende partijen, daartoe enkel besluiten met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Zij zijn van oordeel dat aan de voorwaarden van die bepaling niet is voldaan.

A.5.3. De Vlaamse Regering antwoordt dat de decreetgever bij de artikelsgewijze bespreking van de bestreden bepaling uitdrukkelijk naar de parlementaire voorbereiding van artikel 52 van het decreet van 16 juli 2010 heeft verwezen en zich die parlementaire voorbereiding aldus eigen heeft gemaakt.

A.6.1.1. Wat de aangevoerde schending van het gelijkheidsbeginsel betreft, beklemtoont de Vlaamse Regering dat de bestreden bepaling geen terugwerkende kracht heeft. Zij wijst erop dat, aangezien het bijzonder plan van aanleg dat op de eigendom van de verzoekende partijen toepasselijk was door de Raad van State werd vernietigd, het plan in kwestie hoogstens, op verzoek van de betrokken gemeente, door de Vlaamse Regering opnieuw kan worden goedgekeurd en dat die goedkeuring enkel geldt voor de toekomst. Volgens haar erkennen de verzoekende partijen zelf dat de bestreden bepaling niet ingrijpt in hangende rechtsgedingen. De Vlaamse Regering leidt hieruit af dat de validatie niet dient te worden verantwoord op grond van uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang.

A.6.1.2. In ieder geval kan de validatie, volgens de Vlaamse Regering, worden verantwoord op grond van dwingende motieven van algemeen belang en van uitzonderlijke omstandigheden, die uitgebreid werden toegelicht in de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepaling, zijnde het herstel van de rechtszekerheid en de continuïteit en de werkbaarheid van de ruimtelijke planningsinstrumenten. Volgens de Vlaamse Regering valt niet in te zien waarom te dezen de bestreden validatie niet uitzonderlijk zou zijn, louter en alleen omdat de omstandigheden die haar verantwoord zouden gelden voor heel wat door de Raad van State vastgestelde vernietigingen. Zij wijst erop dat de onwettigheid van een gewestplan doorwerkt op lagere plannen en vergunningsbeslissingen. Vermits de gewestplannen minder talrijk zijn dan de hiërarchisch lagere plannen en gelet op de weerslag van een onwettigheid op een veelheid aan administratieve rechtshandelingen, zijn er, volgens de Vlaamse Regering, wel degelijk uitzonderlijke omstandigheden.

A.6.1.3. Nog volgens de Vlaamse Regering heeft de validatie geen disproportionele gevolgen. Zij wijst erop dat de validatie beperkt is tot een louter externe onwettigheid : de bijzondere plannen die worden bekrachtigd, zijn niet als zodanig onwettig maar werden vernietigd wegens een onwettigheid die in een gewestplan is gesitueerd. Zij voegt hieraan toe dat ook de ten aanzien van de gewestplannen vastgestelde onwettigheid een vormvoorschrift betrof, namelijk het feit dat het aanvullend stedenbouwkundig voorschrift de uitwerking van een gewestplanvoorschrift afhankelijk maakte van de voorafgaande aanneming van een bijzonder plan van aanleg. Dat de bestreden bepaling niet onevenredig is blijkt, volgens de Vlaamse Regering, voorts uit de modaliteiten van de validatie, die beperkt is tot de door de Raad van State vastgestelde onwettigheid.

A.6.1.4. De Vlaamse Regering besluit dat er geen sprake is van een schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie op het vlak van de aan de rechtsonderhorigen geboden rechtsbescherming. Zij wijst er ook op dat het Hof reeds herhaalde malen heeft geoordeeld dat een louter externe onwettigheid mag worden hersteld om de rechtszekerheid te herstellen.

A.6.2.1. De verzoekende partijen antwoorden dat de Vlaamse Regering erkent dat zij op het vlak van de aan hen geboden rechtsbescherming anders worden behandeld dan in de regel het geval is. Zij wijzen er ook op dat het vernietigde bijzonder plan van aanleg enkel, of in hoofdorde, betrekking had op hun percelen en dat de vernietiging bijgevolg enkel gevolgen zou hebben voor de vergunningen die zij op grond van het plan zouden hebben gekregen, welke onbestaand zijn, daar het bijzonder plan hun juist bouwbeperkingen oplegt. Zij voegen eraan toe dat de Raad van State in het arrest nr. 195.854 van 9 september 2009 het aanvullend stedenbouwkundig voorschrift van het gewestplan verwijt het doel van de decreetgever - zijnde rechtszekerheid te verschaffen over de rechtstoestand van de gronden die binnen het werkingsgebied van het plan liggen - miskent. Aangezien de bestreden bepaling het gewestplanvoorschrift ongewijzigd geldig verklaart, wordt de rechtszekerheid, volgens de verzoekende partijen, nog steeds miskend.

A.6.2.2. Nog volgens de verzoekende partijen laat de Vlaamse Regering na te bewijzen dat de validatie onontbeerlijk is voor de continuïteit van de openbare dienst, aangezien hierin evengoed kon worden voorzien door, enerzijds, het onwettige voorschrift te wijzigen en, anderzijds, de toekomstige ordening van hun percelen te organiseren middels een ruimtelijk uitvoeringsplan, in plaats van een bijzonder plan van aanleg.

A.6.2.3. De verzoekende partijen beklemtonen dat er in hun geval geen lagere plannen zijn vastgesteld en dat er geen vergunningen werden verleend op basis van het bijzonder plan « W06-Kolonel Begaultlaan », zodat er geen sprake kan zijn van een doorwerking van onwettigheden.

A.6.3.1. De Vlaamse Regering antwoordt dat zij de relevantie niet inziet van de door de verzoekende partijen benadrukte omstandigheid dat het bijzonder plan dat op hen van toepassing was, slechts betrekking had op een beperkt aantal percelen. Volgens haar werd het optreden van de decreetgever niet verantwoord door de omvang van het gebied waarin de ruimtelijke ordening niet langer mogelijk werd ten gevolge van de vaststelling dat het gewestplan onwettig was. Het gegeven dat het bijzonder plan dat op de verzoekende partijen van toepassing was, bouwbeperkingen oplegt, is, volgens de Vlaamse Regering, evenmin relevant. Zij benadrukt dat het bijzonder plan van aanleg door de Raad van State werd vernietigd omdat het een rechtsgrond vond in een zijdelings onwettig bevonden gewestplan en dat de Raad niet heeft onderzocht of de invulling van het stedenbouwkundig voorschrift door het bijzonder plan van aanleg onrechtmatig is. Indien de verzoekende partijen van oordeel zijn dat die invulling onrechtmatig zou zijn, staat het hun, volgens de Vlaamse Regering, vrij hun grieven ter zake aan de bevoegde rechter voor te leggen.

A.6.3.2. In zoverre de verzoekende partijen betwijfelen dat het optreden van de decreetgever wordt verantwoord door de continuïteit van de openbare dienst, wijst de Vlaamse Regering erop dat, aangezien niet wordt ingegrepen in hangende rechtsgedingen, geen dwingende motieven van algemeen belang, zoals de continuïteit van de openbare dienst, vereist zijn. In ieder geval is, volgens de Vlaamse Regering, de bestreden bepaling nodig om de continuïteit van de openbare dienst te verzekeren, vermits de ruimtelijke ordening van de betrokken gebieden relatief snel weer mogelijk wordt, wat niet het geval zou zijn indien een ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgesteld.

A.6.4.1. Wat de aangevoerde schending van het rechtszekerheidsbeginsel betreft, mist het middel volgens de Vlaamse Regering feitelijke grondslag, vermits de bestreden bepaling ten aanzien van de verzoekende partijen geen terugwerkende kracht heeft en niet ingrijpt in een hangend rechtsgeding. De Vlaamse Regering verwijst naar de rechtspraak van het Hof, dat ten aanzien van een wetsbepaling met terugwerkende kracht heeft geoordeeld dat ze geen aanleiding geeft tot rechtsonzekerheid, vermits ze vroegere bepalingen overneemt.

A.6.4.2. Nog volgens de Vlaamse Regering valt niet in te zien waarom de verzoekende partijen beweren dat de Vlaamse Regering haar eigen reglementering niet eerbiedigt en de arresten van de Raad van State miskent, aangezien een decretale bepaling wordt betwist waaraan de Vlaamse Regering zich moet houden. De Vlaamse Regering voert tevens aan dat de verzoekende partijen niet erop konden vertrouwen dat zij niet meer met de voorschriften van het bijzonder plan van aanleg dat zij betwisten, zouden worden geconfronteerd.

A.6.5.1.1. Wat de aangevoerde schending van het beginsel van de scheiding der machten betreft, voert de Vlaamse Regering aan dat het verbod om afbreuk te doen aan in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen niet wordt miskend. Zij wijst erop dat het Hof enkel een schending van dat beginsel heeft vastgesteld wanneer een door de Raad van State vernietigd besluit met terugwerkende kracht wordt bekrachtigd of geldig wordt verklaard, wat te dezen niet het geval is.

A.6.5.1.2. De Vlaamse Regering voert tevens aan dat de vernietiging van een administratieve rechtshandeling niet verhindert dat de aangelegenheid die door die handeling wordt geregeld, na die vernietiging opnieuw wordt geregeld. De goede werking van de openbare dienst, de werkbaarheid van de planningsinstrumenten en de goede ruimtelijke ordening vereisen, volgens de Vlaamse Regering, dat het vernietigde bijzonder plan van aanleg wordt hersteld. Zij zet uiteen dat de bestreden bepaling niet het onwettig bevonden aanvullend stedenbouwkundig voorschrift in het gewestplan geldig verklaart, maar wel het bijzonder plan van aanleg een rechtsgrond geeft.

A.6.5.2. De verzoekende partijen antwoorden dat de bestreden bepaling wel degelijk als doel heeft het door de Raad van State vernietigde plan van aanleg ongewijzigd geldig te verklaren. Ofschoon de verzoekende partijen erkennen dat het Hof heeft geoordeeld dat de vernietiging van een administratieve rechtshandeling niet verhindert dat die aangelegenheid opnieuw wordt geregeld, vermag, volgens hen, de nieuwe regeling niet door dezelfde vormgebreken te zijn aangetast als die welke de Raad van State heeft vastgesteld. In zoverre de bestreden bepaling erin voorziet dat een plan van aanleg dat door de Raad van State onwettig is bevonden, op identieke wijze - met behoud van de door de Raad van State vastgestelde onwettigheid - wordt hersteld, is dat, volgens hen, te dezen wel degelijk het geval. Zij wijzen erop dat het gezag van gewijsde zich tevens uitstrekt tot de motieven van de arresten van de Raad van State en dat te dezen de Raad van State niet alleen het bijzonder plan van aanleg « W06-Kolonel Begaultlaan » heeft vernietigd, maar ook het gewestplanvoorschrift onwettig heeft bevonden. Volgens hen gaat de bestreden bepaling voorbij aan dat arrest van de Raad van State door het onwettig bevonden gewestplanvoorschrift met terugwerkende kracht geldig te verklaren en het vernietigde plan opnieuw goed te keuren.

A.6.5.3. De Vlaamse Regering antwoordt dat de verzoekende partijen verkeerdelijk ervan uitgaan dat de bestreden bepaling het door de Raad van State onwettig bevonden gewestplanvoorschrift met terugwerkende kracht geldig verklaart. Dat is, volgens haar, niet het geval: de bestreden bepaling voorziet enkel in de geldigverklaring, onder bepaalde voorwaarden en volgens bepaalde modaliteiten, van bijzondere plannen van aanleg. De Vlaamse Regering beklemtoont dat de geldigverklaring enkel geldt voor de toekomst. In die omstandigheid valt, volgens haar, niet in te zien hoe de bestreden bepaling afbreuk zou doen aan in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen.

Ten aanzien van het tweede middel

A.7.1. In het tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus.

A.7.2. De verzoekende partijen wijzen erop dat door de vernietiging van het bijzonder plan van aanleg door de Raad van State, het wordt geacht nooit te hebben bestaan. Indien de Vlaamse Regering hetzelfde plan wenst goed te keuren, dient, volgens de verzoekende partijen, eerst een nieuw plan te worden opgesteld overeenkomstig de decretaal bepaalde procedures en met inachtneming van de waarborgen op inspraak. Ook dient, volgens hen, rekening te worden gehouden met het feit dat een gemeente die een ruimtelijk structuurplan heeft vastgesteld, geen bijzonder plan van aanleg meer kan opstellen, maar enkel nog ruimtelijke uitvoeringsplannen die moeten overeenstemmen met het structuurplan. Zij zijn van oordeel dat de bestreden bepaling in een uitzonderingsregeling voorziet die niet bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

A.7.3. De verzoekende partijen zetten uiteen dat artikel 7.4.3, eerste lid, van de VCRO bepaalt dat gemeenten in beginsel geen bijzondere plannen van aanleg meer kunnen opmaken wanneer zij al een ruimtelijk

structuurplan hebben, wat het geval is voor de stad Leuven. De opmaak van een bijzonder plan van aanleg voor de stad Leuven is, volgens hen, dan ook onmogelijk. Zij zijn van oordeel dat de bestreden bepaling bijgevolg afwijkt van de normale vaststellingsprocedure van een plan. Zij wijzen er ook op dat de bestreden bepaling afwijkt van de inspraakmogelijkheden waarin de VCRO voorziet.

A.7.4. Volgens de verzoekende partijen houdt de bestreden bepaling ook een schending in van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus, dat een doeltreffende inspraak vereist voor plannen die effecten hebben op het milieu. Zij zijn van oordeel dat die waarborgen hun worden ontzegd doordat de Vlaamse overheid zich de bevoegdheid toe-eigent om vernietigde plannen, die uit de rechtsorde zijn verdwenen, opnieuw goed te keuren : daar het oude plan wordt geacht nooit bestaan te hebben, dient het opnieuw goedkeuren ervan als het aannemen van een nieuw plan te worden aangezien, zodat aan de vereisten van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus moet worden voldaan. In zoverre dat niet het geval is, schendt de bestreden bepaling, volgens de verzoekende partijen, voormelde internationale verdragsbepaling.

A.7.5. De verzoekende partijen wijzen ten slotte erop dat de afdeling wetgeving van de Raad van State van oordeel was dat de bestreden bepaling op gespannen voet staat met artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's. Volgens de verzoekende partijen dient de gehele procedure voor het opstellen van een bijzonder plan van aanleg te worden overgenomen en dient bij de opmaak van het nieuwe bijzonder plan de richtlijn te worden nageleefd. Zij verwijten de decreetgever geen rekening te hebben gehouden met de richtlijn.

A.8.1.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het middel onontvankelijk is in zoverre het de schending aanvoert van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG en van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus. Zij wijst erop dat het Hof niet bevoegd is om rechtstreeks aan die bepalingen te toetsen. Bovendien zetten de verzoekende partijen, volgens de Vlaamse Regering, niet uiteen hoe de schending van die bepalingen aanleiding zou kunnen geven tot een discriminatie.

A.8.1.2. Nog volgens de Vlaamse Regering is het middel niet ontvankelijk in zoverre het de schending aanvoert van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG, en dit bij gebrek aan duidelijke uiteenzetting. Volgens haar zetten de verzoekende partijen niet uiteen in welk opzicht de bestreden bepaling afbreuk zou doen aan de richtlijn.

A.8.2. De verzoekende partijen antwoorden dat zij niet vragen om de bestreden bepaling rechtstreeks te toetsen aan artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG en aan artikel 7 van het Verdrag van Aarhus : zij vragen het Hof om na te gaan of de schending van die bepalingen geen schending inhoudt van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.8.3. De Vlaamse Regering antwoordt dat uit de formulering van het middel, zoals het door de verzoekende partijen in hun memorie van antwoord wordt overgenomen, blijkt dat zij de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet in samenhang met artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG en met artikel 7 van het Verdrag van Aarhus hebben aangevoerd.

A.9.1. Wat de grond van de zaak betreft, voert de Vlaamse Regering aan dat het feit dat bij de eventuele goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg door de Vlaamse Regering geen inspraak zou zijn vereist, terwijl dat wel het geval was bij het opstellen van het initiële plan, is verantwoord door de doelstelling van de validatie, te weten de noodzaak om met gepaste spoed de rechtszekerheid te herstellen en te kunnen beschikken over werkbare planningsinstrumenten die noodzakelijk zijn voor een goede ruimtelijke ordening. De Vlaamse Regering benadrukt dat de goedkeuring door de Vlaamse Regering van een eerder door de Raad van State vernietigd bijzonder plan van aanleg een inhoudelijk ongewijzigd plan betreft. Volgens haar is het niet kennelijk onredelijk om niet opnieuw in dezelfde mate van inspraak te voorzien als bij de opmaak van het bijzonder plan.

A.9.2. De Vlaamse Regering ziet niet in hoe de omstandigheid dat een bijzonder plan kan worden goedgekeurd dat betrekking heeft op een gemeente waarvoor reeds een ruimtelijk structuurplan werd vastgesteld, een schending van het gelijkheidsbeginsel zou inhouden. Zij is van oordeel dat, gelet op de context waarin de decreetgever heeft besloten om het vernietigde bijzonder plan te laten valideren, het hoe dan ook verantwoord is dat in de betrokken gemeenten voor de toekomst opnieuw een bijzonder plan van aanleg zou gelden. Volgens de Vlaamse Regering mag daarbij niet uit het oog worden verloren dat, luidens artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO het geldig verklaarde bijzonder plan maar van toepassing zal zijn tot de inwerkingtreding van een ruimtelijk uitvoeringsplan dat, voor het gebied waarop het betrekking heeft, het bijzonder plan van aanleg vervangt.

A.10.1.1. Voor zover het middel ontvankelijk zou zijn, is het, volgens de Vlaamse Regering, ongegrond in zoverre het de schending aanvoert van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG. Zij wijst erop dat de bestreden bepaling niet strekt tot het opstellen of het vaststellen van een plan of een programma in de zin van voormelde richtlijn, vermits zij er niet toe strekt een bijzonder plan van aanleg op te maken, vast te stellen of goed te keuren, noch voorziet in de onmiddellijke geldigverklaring van een bijzonder plan van aanleg. De Vlaamse Regering besluit dat de richtlijn te dezen niet toepasselijk is.

A.10.1.2. De richtlijn is, volgens de Vlaamse Regering, ook niet van toepassing omdat er nog geen plan voorhanden is waarvan al zou kunnen zijn geweten of het al dan niet aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Daar komt, volgens die partij, nog bij dat het plan dat op de verzoekende partijen van toepassing was, een bijzonder plan van aanleg is dat het gebruik bepaalt van kleine gebieden op lokaal niveau in de zin van artikel 3, lid 3, van de richtlijn. De Vlaamse Regering wijst erop dat luidens die bepaling een milieubeoordeling alleen verplicht is indien wordt bepaald dat het plan of de geldigverklaring ervan aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Zij is van oordeel dat zij bij de uitoefening van de haar door de decreetgever verleende machtiging zal onderzoeken of het ter goedkeuring voorgelegde plan aanzienlijke milieueffecten kan hebben en dit overeenkomstig artikel 3, lid 5, van de richtlijn. Volgens de Vlaamse Regering komt het in voorkomend geval aan de Raad van State, en niet aan het Grondwettelijk Hof, toe om te onderzoeken of de richtlijn, voor zover ze toepasselijk is, bij de goedkeuring van een bijzonder plan door de Vlaamse Regering, in acht werd genomen. Zij wijst erop dat de bestreden bepaling de bevoegdheid van de Raad van State op dat vlak geenszins beperkt.

A.10.2. De verzoekende partijen antwoorden dat uit het advies van de Raad van State bij de bestreden bepaling blijkt dat artikel 3, lid 5, van de richtlijn 2001/42/EG is geschonden, vermits de bestreden bepaling niet erin voorziet dat dient te worden nagegaan of het goed te keuren plan van aanleg aanzienlijke milieueffecten zal hebben.

A.10.3. De Vlaamse Regering antwoordt dat de verzoekende partijen voor het eerst in hun memorie van antwoord de schending aanvoeren van artikel 3, lid 5, van de richtlijn 2001/42/EG. Die toevoeging van een essentieel en substantieel onderdeel van de uiteenzetting van het middel in de memorie van antwoord is, volgens de Vlaamse Regering, laattijdig.

A.11.1. Wat de aangevoerde schending van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus betreft, voert de Vlaamse Regering aan dat, gelet op de context waarin het bijzonder plan van aanleg, in voorkomend geval met toepassing van de bestreden bepaling, zou worden goedgekeurd, de voormelde verdragsbepaling niet vereist dat voorzieningen voor inspraak worden getroffen. Volgens de Vlaamse Regering kan niet buiten beschouwing worden gelaten dat het bijzonder plan, dat in voorkomend geval door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd, een plan is dat opnieuw wordt goedgekeurd en dat de beslissing van de Vlaamse Regering alleen maar ertoe strekt het bijzonder plan ongewijzigd gelding te verlenen voor de percelen waarop een vernietigingsarrest van de Raad van State betrekking heeft. In die omstandigheden zou het, volgens de Vlaamse Regering, niet passend zijn geweest de goedkeuring van het bijzonder plan opnieuw aan inspraak te onderwerpen.

A.11.2. De verzoekende partijen antwoorden dat, vermits het oude plan geacht wordt nooit te hebben bestaan, het opnieuw goed te keuren plan als een nieuw bijzonder plan van aanleg dient te worden beschouwd, dat in overeenstemming dient te zijn met artikel 7 van het Verdrag van Aarhus.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepaling

B.1. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van artikel 53 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 16 juli 2010 houdende aanpassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 en van het decreet van 10 maart 2006 houdende decretale

aanpassingen inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid. Dat artikel bepaalt :

« Aan titel VII, hoofdstuk IV, afdeling I, van [de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening] wordt een artikel 7.4.2/1 toegevoegd, dat luidt als volgt :

‘ Art. 7.4.2/1. § 1. De bijzondere plannen van aanleg die worden of zijn opgemaakt voor gebieden beheerst door een gewestplanvoorschrift dat de opmaak van een bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan oplegt voordat het gebied kan worden ontwikkeld, worden geldig verklaard met ingang van de datum van inwerkingtreding ervan. De geldigverklaring is beperkt tot het wettigheidsgebrek dat het bijzonder plan van aanleg rechtsgrond vindt in een onwettig stedenbouwkundig voorschrift uit het gewestplan.

De geldigverklaring geldt tot het tijdstip van de inwerkingtreding van een ruimtelijk uitvoeringsplan dat, voor het gebied waarop het betrekking heeft, het bijzonder plan van aanleg vervangt.

§ 2. De Vlaamse Regering is ertoe gemachtigd om op verzoek van de gemeenteraad een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State aangetast is door de in § 1, eerste lid, vermelde onwettigheid, opnieuw goed te keuren en het bijzonder plan van aanleg voor de toekomst ongewijzigd gelding te verlenen voor de percelen waarop het arrest betrekking heeft. ’ ».

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.2.1. De Vlaamse Regering betwist de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging omdat de verzoekende partijen zouden hebben nagelaten het bewijs van de beslissing om het beroep in te stellen en een kopie van de bekendmaking van hun statuten in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* voor te leggen.

B.2.2. Te dien aanzien dient te worden vastgesteld dat de verzoekende partijen, overeenkomstig artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, het bewijs van de beslissing om het beroep in te stellen en een kopie van de bekendmaking van hun statuten in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* voorleggen.

B.3.1. Volgens de Vlaamse Regering beschikken de verzoekende partijen niet over het rechtens vereiste belang bij de vernietiging van artikel 7.4.2/1, § 1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna : VCRO), ingevoegd bij het bestreden artikel 53, omdat die

bepaling niet zou kunnen worden toegepast op het bijzonder plan van aanleg dat de bestemming regelt van de percelen waarvan zij eigenaar zijn of die zij exploiteren.

B.3.2. De paragrafen 1 en 2 van artikel 7.4.2/1 van de VCRO, ingevoegd bij het bestreden artikel 53, regelen twee onderscheiden situaties. Artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO heeft betrekking op de bijzondere plannen van aanleg waaromtrent de Raad van State zich nog niet heeft uitgesproken. Die plannen worden door artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO geldig verklaard met ingang van de datum van inwerkingtreding ervan. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO heeft betrekking op de bijzondere plannen van aanleg die volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State zijn aangetast door het wettigheidsgebrek bepaald in artikel 7.4.2/1, § 1, eerste lid, van de VCRO, zijnde « dat het bijzonder plan van aanleg rechtsgrond vindt in een onwettig stedenbouwkundig voorschrift uit het gewestplan ». Die plannen worden niet door de bestreden bepaling zelf geldig verklaard : de Vlaamse Regering is er enkel toe gemachtigd die plannen voor de toekomst opnieuw ongewijzigd goed te keuren. In zoverre die regeling afwijkt van hetgeen is bepaald in artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO, vloeit hieruit voort dat een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State is aangetast door de voormelde onwettigheid, niet, met toepassing van artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO, geldig kan worden verklaard. Een dergelijk plan kan enkel met toepassing van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO worden goedgekeurd.

B.3.3. Bij zijn arrest nr. 195.854 van 9 september 2009 vernietigde de Raad van State « het besluit van 29 augustus 2003 van de gemeenteraad van de stad Leuven houdende definitieve aanvaarding van het bijzonder plan van aanleg ‘ W06 Kolonel Begaultlaan deel 2 ’, van de stad Leuven, bestaande uit een plan met de bestaande toestand, een bestemmingsplan en de bijhorende stedenbouwkundige voorschriften en het besluit van 2 december 2003 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie houdende goedkeuring van voormeld plan van aanleg ». Dat plan regelde de bestemming van, onder meer, de percelen waarvan de verzoekende partijen eigenaar zijn of die zij exploiteren.

B.3.4. Uit wat voorafgaat vloeit voort dat het bijzonder plan van aanleg dat de bestemming regelt van de percelen waarvan de verzoekende partijen eigenaar zijn of die zij exploiteren, enkel met toepassing van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO kan worden goedgekeurd. Dat plan kan niet, met toepassing van artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO, geldig

worden verklaard. Bijgevolg beschikken de verzoekende partijen niet over het rechtens vereiste belang bij de vernietiging van artikel 7.4.2/1, § 1, van de VCRO.

Ten aanzien van het eerste middel

B.4.1. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met « het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, met het redelijkheidsbeginsel, met de bevoegdheidverdelende regels en met het beginsel van de scheiding der machten ».

B.4.2. Vermits het Hof rechtstreeks vermag te toetsen aan de bevoegdheidverdelende regels, dient het die regels niet in samenhang te lezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.4.3. Het onderzoek van de overeenstemming van een bestreden bepaling met de bevoegdheidverdelende regels gaat in beginsel dat van de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet vooraf.

Wat de bevoegdheidverdelende regels betreft

B.5. Volgens de verzoekende partijen schendt artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO de bevoegdheidverdelende regels, namelijk artikel 160 van de Grondwet, in zoverre het de bevoegdheid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beïnvloedt.

B.6. Uit artikel 160 van de Grondwet vloeit voort dat de bevoegdheid van de Raad van State door de federale wetgever wordt bepaald. De decreetgever vermag bijgevolg niet een bepaling aan te nemen die als enig of hoofdzakelijk doel heeft de bevoegdheid van dat rechtscollege ongedaan te maken of te beïnvloeden.

B.7.1. In de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepaling wordt uiteengezet dat in de periode van 1998 tot 2001 in het Vlaamse Gewest bij het opmaken van gewestplanwijzigingen gebruik is gemaakt van het bijzonder gewestplanvoorschrift « gebied

voor stedelijke ontwikkeling » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 349/1, p. 26). Dat voorschrift luidt :

« Dit gebied is bestemd voor industriële, ambachtelijke en agrarische activiteiten, kantoren, kleinhandel, dienstverlening, recreatie, wonen, verkeer en vervoer, openbaar nut en gemeenschapsvoorzieningen, en dit voor zover deze functies verenigbaar zijn met hun onmiddellijke multifunctionele stedelijke omgeving.

De stedenbouwkundige aanleg van het gebied, de bijhorende voorschriften betreffende terreinbezetting, vloeroppervlakte, hoogte, aard en inplanting van de gebouwen met bijhorende voorzieningen, en de verkeersorganisatie in relatie met de omringende gebieden, worden vastgesteld in een bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan vooraleer het gebied kan ontwikkeld worden. Ook het wijzigen van de functie van bestaande gebouwen kan pas na goedkeuring van een bijzonder plan van aanleg » (*ibid.*).

B.7.2. In het voormelde arrest nr. 195.854 van 9 september 2009 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een dergelijk voorschrift onwettig bevonden en met toepassing van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing gelaten, in zoverre het bepaalt dat een gewestplanvoorschrift pas uitwerking kan hebben na de goedkeuring van een bijzonder plan van aanleg. De Raad heeft vervolgens de twee bestreden besluiten, die het bijzonder plan van aanleg dat zijn rechtsgrond vond in het onwettig bevonden gewestplanvoorschrift, respectievelijk definitief aannemen en goedkeuren, onwettig bevonden en vernietigd.

B.7.3. De bestreden bepaling beoogt de onwettigheid van het bijzonder gewestplanvoorschrift « gebied voor stedelijke ontwikkeling » te verhelpen (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 349/1, p. 28). In de toelichting bij het voorstel van decreet dat tot de bestreden bepaling heeft geleid, werd hieromtrent het volgende verklaard :

« Nog los van de overweging op grond waarvan de afdeling Administratie tot de onwettigheid van het betrokken gewestplanvoorschrift besluit, moet worden vastgesteld dat de gevolgen niet in verhouding staan tot het vastgestelde wettigheidsprobleem. Er ontstaat integendeel een paradoxale situatie. In het hierboven geciteerde arrest oordeelt de Raad van State dat het gewestplanvoorschrift onwettig is omdat het niet uit zichzelf rechtsgevolgen sorteert, met andere woorden omdat ‘ geen vergunningenbeleid kan gevoerd worden ’ op grond van het gewestplanvoorschrift. De Raad vernietigt het BPA op grond van die onwettigheid van het gewestplan, terwijl dat BPA er precies op gericht is om een degelijk vergunningenbeleid te kunnen voeren... Merk daarbij op dat de gemeente zich bij de opmaak en vaststelling van het BPA wel degelijk geschikt had naar de in het gewestplanvoorschrift vermelde toegelaten bestemmingen. Allicht ervaart de gemeente die het BPA opgemaakt heeft, het als onbillijk dat dit BPA onderuit kan worden gehaald met verwijzing naar een wettigheidsgebrek in het gewestplan dat niet voldeed aan de vereiste van ‘ rechtstreekse uitvoerbaarheid ’, terwijl het BPA daar net wel aan voldoet.

Problematisch is dus de mogelijke ‘ cascade ’ van onwettigheden waarbij in het vergunningenbeleid wettigheidsproblemen ontstaan door het wettigheidsgebrek van een gewestplanwijziging, die de grondslag vormde voor het BPA op basis waarvan het vergunningenbeleid wordt gevoerd.

De ruimtelijke ordening zoals ze uitgetekend is in de plannen van aanleg, wordt daardoor ernstig bemoeilijkt. Het is verre van evident om in alle gevallen waar het wettigheidsprobleem kan rijzen, de potentiële onwettigheid te remediëren door nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen op te stellen, mede gezien de duur van de procedure van totstandkoming. Bovendien ligt de bevoegdheid voor het opstellen van dergelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (in gebieden die eerder werden afgebakend als ‘ gebied voor stedelijke ontwikkeling ’), gelet op het subsidiariteitsbeginsel en de taakverdeling tussen de verschillende bestuursniveaus inzake planning, vaak bij de gemeente. In dat geval verwacht men dus net van die gemeenten die BPA’s hebben opgesteld in de betrokken gebieden, dat zij alsnog een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan maken vanwege een wettigheidsprobleem dat niet voortkomt uit het BPA maar uit het gewestplan.

Er is een probleem van rechtszekerheid indien vergunningverlenende bestuursorganen en burgers niet meer zeker kunnen zijn van de planologische grondslag waarop stedenbouwkundige vergunningen zijn gebaseerd. Grote en kleine economische beslissingen worden geaxeerd op de planologische mogelijkheden die geboden worden door de BPA’s die zijn opgemaakt krachtens de betrokken gewestplanwijzigingen. Bouwactiviteiten richten zich naar de stedenbouwkundige vergunningen die gebaseerd zijn op die wijzigingen. Het ‘ ineenzakken ’ van de zekerheden die in deze plannen besloten zijn, schaadt de openbare rust, die niet gebaat is met een situatie waarin de aangehaalde vormgebreken eindeloos in de tijd toegepast kunnen worden. Een ingrijpen van de decreetgever om de rechtsonzekerheid te verhelpen, is verantwoord. Dat is de bedoeling van de voorgestelde regeling » (*ibid.*, pp. 28-29).

B.7.4. Wat inzonderheid artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO betreft, werd het volgende gepreciseerd :

« De regeling van de tweede paragraaf van het voorgestelde artikel is remediërend. De Vlaamse Regering (bij delegatie is dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening) wordt bevoegd verklaard om, op verzoek van de betrokken gemeenteraad, een vernietigd BPA voor de toekomst opnieuw ongewijzigd goed te keuren voor de percelen of het gebied waarop het arrest betrekking heeft. De hernieuwde vaststelling is evident een constitutieve beslissing die bij de Raad van State kan worden aangevochten.

Dat betekent concreet dat elke onregelmatigheid, afgezien van de besproken onwettigheid van het gewestplanvoorschrift, waarmee in voorkomend geval het bijzonder plan van aanleg was of is aangetast, in rechte kan worden aangevoerd tegen het besluit dat de goedkeuring van het BPA voor de toekomst herneemt : bezwaarschriften die niet afdoende werden beantwoord, afwijken van het advies van de bevoegde adviescommissie zonder behoorlijke motivering enzovoort. De onwettigheid waarmee in voorkomend geval het bijzonder plan van aanleg was aangetast, werkt automatisch door naar de hernieuwde goedkeuring. In gedingen waarin de Raad van State al de nietigverklaring heeft uitgesproken op grond van het boven besproken middel, is het essentieel dat het mogelijk blijft dat de andere middelen waarover geen uitspraak

gedaan is, opnieuw voor de Raad of de burgerlijke rechter worden gebracht. Zodoende wordt niet onevenredig afbreuk gedaan aan de rechtsbescherming van belanghebbenden » (*ibid.*, p. 30).

B.8.1. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO machtigt de Vlaamse Regering om, op verzoek van de gemeenteraad, een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State is aangetast door de onwettigheid dat het zijn rechtsgrond vindt in een onwettig gewestplanvoorschrift, opnieuw goed te keuren en het bijzonder plan van aanleg voor de toekomst ongewijzigd gelding te verlenen met betrekking tot de voormelde onwettigheid. Het besluit van de Vlaamse Regering dat een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een dergelijk bijzonder plan van aanleg goedkeurt, is een administratieve rechtshandeling die, overeenkomstig artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, tot de bevoegdheid van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State behoort. Zoals in de parlementaire voorbereiding van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO werd beklemtoond, kan in het kader van een beroep tot nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse Regering dat een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg met toepassing van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO goedkeurt, elke andere onregelmatigheid waarmee in voorkomend geval het bijzonder plan van aanleg is aangetast, in rechte worden aangevoerd.

B.8.2. In zoverre ten aanzien van het door de Vlaamse Regering goedgekeurde besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg het niet mogelijk is de onwettigheid van een gewestplanvoorschrift aan te voeren, dient te worden vastgesteld dat de decreetgever met artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO beoogt een nieuwe rechtsgrond te verstrekken aan een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State ten onrechte rechtsgrond vond in een onwettig stedenbouwkundig voorschrift in een gewestplan. De decreetgever vermag, op grond van zijn bevoegdheid inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening bedoeld in artikel 6, § 1, I, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een rechtsgrond te creëren voor bijzondere plannen van aanleg. Dat de Raad van State niet zal kunnen oordelen dat een bijzonder plan van aanleg zijn rechtsgrond vindt in een onwettig gewestplanvoorschrift is het loutere gevolg van het aannemen van een bepaling door de decreetgever die, in de uitoefening van zijn bevoegdheid, aan die bijzondere plannen van aanleg een andere rechtsgrond verleent. De decreetgever regelt daarmee niet de materiële bevoegdheid van de Raad van State.

B.9. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO beperkt niet de bevoegdheden van de Raad van State, zodat de decreetgever niet is getreden op de ter zake aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheid.

Wat het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie betreft

B.10. De verzoekende partijen voeren eveneens de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met « het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie », met het redelijkheidsbeginsel en met het beginsel van de scheiding der machten. Zij klagen er in wezen over dat, doordat artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO de Vlaamse Regering machtigt besluiten goed te keuren van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State is aangetast door de onwettigheid dat het zijn rechtsgrond vindt in een onwettig gewestplanvoorschrift, het bijzonder plan van aanleg dat de bestemming regelde van de percelen waarvan zij eigenaar zijn of die zij exploiteren, en dat de Raad van State in zijn arrest nr. 195.854 van 9 september 2009 heeft vernietigd, in de toekomst opnieuw in werking zou treden.

B.11. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO machtigt de Vlaamse Regering om een bijzonder plan van aanleg voor de toekomst opnieuw ongewijzigd goed te keuren. De goedkeuring door de Vlaamse Regering van een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State is aangetast door de onwettigheid dat het zijn rechtsgrond vindt in een onwettig gewestplanvoorschrift, heeft bijgevolg geen terugwerkende kracht.

B.12. Zoals uiteengezet in B.3.2, is het toepassingsgebied van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO beperkt tot besluiten van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State is aangetast door de onwettigheid dat het zijn rechtsgrond vindt in een onwettig gewestplanvoorschrift. In zoverre de Raad van State reeds uitspraak heeft gedaan over de besluiten in kwestie, komt artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO niet tussen in hangende rechtsgedingen.

B.13.1. Het opnieuw goedkeuren door de Vlaamse Regering van een besluit van een gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg, besluit dat de Raad van State heeft vernietigd op grond van de onwettigheid van een gewestplanvoorschrift, heeft evenwel tot gevolg dat het die vernietiging haar nuttig effect kan ontnemen : aangezien aan het bijzonder plan van aanleg gelding wordt verleend, zij het voor de toekomst, worden de verzoekende partijen voor de Raad van State opnieuw geconfronteerd met een bijzonder plan van aanleg waarvan ze de vernietiging hadden verkregen.

B.13.2. Het komt de decreetgever niet toe, op straffe van schending van een van de essentiële beginselen van de rechtsstaat, definitief geworden rechterlijke beslissingen opnieuw in het gedrang te brengen.

B.13.3. De vernietiging door de Raad van State van een besluit van een gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg doet ten gunste van de verzoekende partijen voor de Raad van State geen onaantastbaar recht ontstaan om voor altijd te zijn vrijgesteld van iedere regeling, door een bijzonder plan van aanleg of door een ander planningsinstrument, van de bestemming van de percelen waarvan zij eigenaar zijn of die zij exploiteren. Het gezag van gewijsde verhindert niet dat de aangelegenheid die door een door de Raad van State vernietigde akte was geregeld, het voorwerp uitmaakt van een nieuwe regeling, zonder evenwel definitieve rechterlijke beslissingen in het gedrang te kunnen brengen. Zo kan de decreetgever de rechtsgrond leveren die ontbrak bij de akten die door de Raad van State zijn vernietigd.

B.13.4. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO beoogt een nieuwe rechtsgrond te verstrekken aan een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State ten onrechte rechtsgrond vond in een onwettig stedenbouwkundig voorschrift van een gewestplan. Het bekrachtigt evenwel niet de door de Raad van State vernietigde besluiten houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg, maar machtigt de Vlaamse Regering om, op verzoek van de gemeenteraad, een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg opnieuw goed te keuren en, zoals is vermeld in B.8.1, het bijzonder plan van aanleg voor de toekomst ongewijzigd gelding te verlenen voor de percelen waarop het arrest van de Raad van State betrekking heeft.

B.14. Het eerste middel is niet gegrond.

Ten aanzien van het tweede middel

B.15. De verzoekende partijen voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden.

B.16.1. Volgens de Vlaamse Regering is het middel niet ontvankelijk in zoverre het de schending aanvoert van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG en van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus, vermits het Hof niet rechtstreeks aan die bepalingen vermag te toetsen.

B.16.2. Het middel komt erop neer dat het Hof wordt gevraagd naar de bestaanbaarheid van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de voormelde bepalingen. In die mate is het middel ontvankelijk.

B.17.1. Volgens de Vlaamse Regering is het middel niet ontvankelijk bij gebrek aan duidelijke uiteenzetting in zoverre het de schending aanvoert van artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG.

B.17.2. Om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt, zouden zijn geschonden, alsook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden.

Bovendien moet, wanneer een schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie wordt aangevoerd, in de regel worden gepreciseerd welke categorieën van personen met elkaar moeten worden vergeleken en in welk opzicht artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO een verschil in behandeling teweegbrengt dat discriminerend zou zijn.

B.17.3. De verzoekende partijen verwijten artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO niet in procedures te voorzien die waarborgen dat bij de goedkeuring van een bijzonder plan van aanleg door de Vlaamse Regering aan de voorschriften van de richtlijn 2001/42/EG wordt voldaan. Aangezien die richtlijn in de raadpleging van het publiek voorziet, dient het middel aldus te worden begrepen dat het het verschil in behandeling bekritiseert dat zou bestaan tussen, enerzijds, de categorie van personen die wordt geraadpleegd en, anderzijds, de categorie van personen die niet wordt geraadpleegd.

B.17.4. Bijgevolg zetten de verzoekende partijen voldoende uiteen hoe artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG, zou schenden. In die mate is het middel ontvankelijk.

B.18.1. In hun memorie van antwoord voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 3, lid 5, van de richtlijn 2001/42/EG, in zoverre artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO niet erin voorziet dat dient te worden nagegaan of het goed te keuren bijzonder plan van aanleg aanzienlijke milieueffecten zal hebben.

B.18.2. Een bezwaar dat, zoals te dezen, in een memorie van antwoord wordt aangebracht maar dat verschilt van datgene dat in het verzoekschrift is geformuleerd, is een nieuw middel en is onontvankelijk.

B.19. Wat de aangevoerde schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie betreft, verwijten de verzoekende partijen artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO, enerzijds, dat de procedure voor de goedkeuring van een besluit van een gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State ten onrechte rechtsgrond vond in een onwettig gewestplanvoorschrift, afwijkt van de procedure voor de vaststelling van dat plan en, anderzijds, dat na de vaststelling van een ruimtelijk structuurplan een bijzonder plan van aanleg gelding wordt verleend, terwijl artikel 7.4.3, eerste lid, van de VCRO bepaalt dat nadat een eerste gemeentelijk ruimtelijk structuurplan definitief is vastgesteld en door de deputatie of de Vlaamse Regering is goedgekeurd, voor die gemeente geen procedures tot opmaak of herziening van algemene plannen van aanleg en bijzondere plannen van aanleg en daarmee samenhangende onteigeningsplannen kunnen worden aangevat.

B.20.1. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO beoogt « voor de wettigheidsproblematiek van het voorschrift ‘ gebied voor stedelijke ontwikkeling ’ een oplossing uit te werken » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 349/1, p. 28), mede gelet op het feit dat « de ruimtelijke ordening zoals ze uitgetekend is in de plannen van aanleg, [...] daardoor ernstig [wordt] bemoeilijkt » (*ibid.*, p. 29). De decreetgever wou aldus de rechtsonzekerheid verhelpen (*ibid.*).

B.20.2. In de parlementaire voorbereiding van het voorstel van decreet dat tot de bestreden bepaling heeft geleid, werd tevens gepreciseerd dat het niet aangewezen was om « naar analogie van wat gebeurt voor bedrijventerreinen met toepassing van artikel 7.4.2, VCRO, de problematische clausule van het gewestplanvoorschrift voor onbestaande te houden ». Volgens de decreetgever zou een dergelijke regeling « leiden tot weinig controleerbare en ongeordende ontwikkelingen in de betrokken gebieden, en weinig houvast in het vergunningenbeleid » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 349/1, p. 29).

B.21.1. Het bijzonder plan van aanleg waaraan de Vlaamse Regering met toepassing van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO voor de toekomst, zoals is aangegeven in B.8.1, gelding verleent, stemt inhoudelijk overeen met het bijzonder plan van aanleg dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State is aangetast door het wettigheidsgebrek dat het zijn rechtsgrond vindt in een onwettig gewestplanvoorschrift. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO preciseert dienaangaande dat de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een bijzonder plan van aanleg voor de toekomst « ongewijzigd » gelding te verlenen.

B.21.2. In zoverre de Vlaamse Regering een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg goedkeurt, is het niet kennelijk onredelijk dat die procedure afwijkt van de procedure voor de vaststelling van dat plan bepaald in de artikelen 12 tot 22 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996. Gelet op de doelstelling van de decreetgever om de rechtszekerheid zo snel mogelijk te herstellen en om het rechtvacuüm te verhelpen dat ontstaat door de vernietiging van het besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van het bijzonder plan van aanleg, zou de goedkeuring door de Vlaamse Regering immers zinledig zijn indien de in de voormelde artikelen bepaalde procedure zou dienen te worden gevolgd.

B.21.3. In zoverre het ten gevolge van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO mogelijk wordt dat na de definitieve vaststelling van een ruimtelijk structuurplan voor een gemeente aan een bijzonder plan van aanleg gelding wordt verleend, dient te worden vastgesteld dat de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, met inbegrip van artikel 7.4.3, eerste lid, hiervan, niet verhindert dat een bijzonder plan van aanleg verder uitwerking heeft na de definitieve vaststelling van een structuurplan. Uit artikel 7.4.3, derde lid, van de VCRO vloeit integendeel voort dat procedures tot opmaak of herziening van bijzondere plannen van aanleg die lopen op het moment van de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, en procedures tot opmaak of herziening van bijzondere plannen van aanleg die lopen op 1 mei 2000 in gemeenten die op dat ogenblik beschikken over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, worden voortgezet. Artikel 7.4.4, § 1, van de VCRO bepaalt dat de voorschriften van, onder meer, bijzondere plannen van aanleg hun verordenende kracht behouden tot zij worden vervangen. De voorschriften van de ruimtelijke uitvoeringsplannen vervangen, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de voorschriften van de plannen van aanleg, tenzij het ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt (artikel 7.4.5 van de VCRO). Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO heeft enkel tot gevolg dat een rechtssituatie die bestond vóór de vernietiging van een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg, namelijk het naast elkaar bestaan van een bijzonder plan van aanleg en een ruimtelijk structuurplan, voor de toekomst wordt overgenomen.

B.22. Het Hof dient nog na te gaan of artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG en met artikel 7 van het Verdrag van Aarhus.

B.23.1. De richtlijn 2001/42/EG betreft de milieubeoordeling van plannen en programma's die aanzienlijke effecten op het milieu kunnen hebben. Luidens artikel 3, lid 2, a), van die richtlijn moeten plannen en programma's zoals bedoeld in B.23.3, die worden voorbereid met betrekking tot ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de projecten bedoeld in bijlagen I en II bij de richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 « betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten », worden

onderworpen aan een milieubeoordeling overeenkomstig de eisen van de eerstvermelde richtlijn. Nog andere plannen moeten het voorwerp van een dergelijke beoordeling uitmaken wanneer zij « het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten » op voorwaarde dat zij « aanzienlijke milieueffecten [kunnen] hebben » (artikel 3, lid 4, van de richtlijn 2001/42/EG).

De richtlijn 2001/42/EG stelt de minimumeisen vast waaraan bedoelde milieubeoordeling moet beantwoorden. De milieubeoordeling moet worden uitgevoerd tijdens de voorbereiding en vóór de vaststelling van het desbetreffende plan of programma (artikel 4, lid 1). De beoordeling omvat de opstelling van een milieurapport dat ten minste aan de eisen van artikel 5 moet beantwoorden, de raadpleging van de bevoegde milieu-instanties en het publiek over het ontwerp-plan of ontwerp-programma en het milieurapport (artikel 6) en de verplichting om rekening te houden met het milieurapport en de resultaten van de raadpleging bij de vaststelling van het plan of programma (artikel 8).

B.23.2. Luidens artikel 4, lid 2, van de richtlijn 2001/42/EG worden « de voorschriften van deze richtlijn ofwel verwerkt in bestaande procedures van de lidstaten voor de vaststelling van plannen en programma's ofwel opgenomen in procedures die worden vastgesteld om aan deze richtlijn te voldoen ».

Artikel 7 van het Verdrag van Aarhus legt de verplichting op om « de voorbereiding van plannen en programma's betrekking hebbende op het milieu » te onderwerpen aan een inspraakprocedure waarvan het bepaalde modaliteiten vastlegt. Meer bepaald dienen passende praktische en/of andere voorzieningen voor inspraak voor het publiek te worden getroffen, binnen een transparant en eerlijk kader, na het publiek de benodigde informatie te hebben verstrekt.

B.23.3. Artikel 2, onder a), van de richtlijn 2001/42/EG bepaalt :

« In deze richtlijn wordt verstaan onder :

a) ' plannen en programma's ' : plannen en programma's, met inbegrip van die welke door de Gemeenschap worden medegefinancierd, alsook de wijzigingen ervan,

- die door een instantie op nationaal, regionaal of lokaal niveau worden opgesteld en/of vastgesteld of die door een instantie worden opgesteld om middels een wetgevingsprocedure door het parlement of de regering te worden vastgesteld en
- die door wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn voorgeschreven ».

B.23.4. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO bekrachtigt niet besluiten houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg, maar machtigt de Vlaamse Regering om, op verzoek van de gemeenteraad, een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg opnieuw goed te keuren en het bijzonder plan van aanleg voor de toekomst ongewijzigd gelding te verlenen. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO maakt als zodanig geen plan of programma uit in de zin van de richtlijn 2001/42/EG of van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus.

B.23.5. Artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO doet op geen enkele wijze afbreuk aan het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, waarvan hoofdstuk II van titel IV de milieueffectenrapportage van plannen en programma's regelt. Luidens artikel 4.2.1 van dat decreet is dat hoofdstuk van toepassing op « ieder plan of programma dat het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project », alsmede op « ieder plan of programma, waarvoor, gelet op het mogelijke effect op gebieden, een passende beoordeling vereist is uit hoofde van artikel 36ter, § 3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ». Het plan of programma, dat overeenkomstig artikel 4.2.1 onder het toepassingsgebied van hoofdstuk II van titel IV van het decreet valt, wordt, alvorens het kan worden goedgekeurd, aan een milieueffectrapportage onderworpen in de gevallen bepaald in dat hoofdstuk (artikel 4.2.3, § 1, van het decreet van 5 april 1995). Voor een plan of programma dat overeenkomstig artikel 4.2.1, eerste lid, van het decreet van 5 april 1995 onder het toepassingsgebied van het voormelde hoofdstuk valt, en dat niet het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau, noch een kleine wijziging inhoudt, moet een plan-MER worden opgemaakt in de gevallen bepaald in artikel 4.2.3, § 2, van hetzelfde decreet. Voor een plan of programma dat het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau of een kleine wijziging inhoudt, moet geen plan-MER worden opgemaakt voor zover de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I van het decreet, aantoonde dat het plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben (artikel 4.2.3, § 3, van hetzelfde decreet). Artikel 4.2.3, § 5, van hetzelfde decreet preciseert nog dat de toepassing van het voormelde artikel 4.2.3, §§ 2 en 3, er niet toe mag leiden « dat plannen en programma's met mogelijke aanzienlijke

milieueffecten niet onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk vallen ». Bijgevolg moet de Vlaamse Regering, vooraleer zij met toepassing van artikel 7.4.2/1, § 2, van de VCRO een besluit van de gemeenteraad houdende definitieve vaststelling van een bijzonder plan van aanleg goedkeurt, nagaan of er sprake is van een plan of een programma in de zin van artikel 4.1.1, § 1, 4°, van het decreet van 5 april 1995 en of dat plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Indien dat het geval is, dient het plan of het programma met toepassing van het voormelde hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995 aan een milieueffectenrapportage te worden onderworpen.

B.23.6. De voormelde bepalingen van het decreet van 5 april 1995 waarborgen bijgevolg de inachtneming van artikel 7 van het Verdrag van Aarhus en, voor zover van toepassing, van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001.

B.24. Het tweede middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 25 januari 2012.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt